

Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

rok akademicki: 2023/2024 oraz 2024/2025

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNO-SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu w języku polskim:		Dydaktyka nauczania języka niemieckiego II				
Kod przedmiotu:		E.16				
Kierunek studiów:		Filologia				
Specjalność / specjalizacja:		Filologia germańska/ Lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym				
Profil studiów:		praktyczny	Poziom studiów:		II stopień	
Nazwa modułu programu:		kierunkowy	Semestr studiów:		I, II, III i IV	
Forma zaliczenia przedmiotu:		Zaliczenie na ocenę, egzamin	Język w jakim prowadzone są zajęcia:		j. niemiecki	
Osoby prowadzące zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko):		mgr Dorota Ficek				
Tryb studiów	Forma zajęć				Liczba godzin (BK)	Ogólna liczba punktów ECTS
	W	Ćw	S	Kon		
tryb stacjonarny	0	120	0	60	180	14
tryb niestacjonarny	0	96	0	60	156	14

Cel przedmiotu

C1.	Teoretyczne i praktyczne przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć języka niemieckiego jako obcego na wszystkich poziomach edukacyjnych.
C2.	Kształtowanie umiejętności poprawnego konstruowania zajęć językowych, dokonywania wyboru i zastosowania różnych technik nauczania słownictwa, gramatyki, wymowy i pisowni odpowiednich dla danej grupy odbiorców, stosowania przydatnych dydaktycznie zwrotów lekcyjnych (Unterrichtssprache), praktycznego stosowania technik identyfikacji i poprawy błędów językowych.
C3.	Osiągnięcie przez studentów biegłości w poprawnym użyciu języka niemieckiego – w stopniu umożliwiającym prowadzenie dydaktyki zanurzenia w języku.
Wymagania wstępne	Rozumienie języka niemieckiego na poziomie co najmniej B2 Wprowadzenie do psychologii, wprowadzenie do pedagogiki, teoria uczenia się i nauczania Student powinien być świadom istnienia predyspozycji warunkujących możliwość wykonywania zawodu nauczyciela (w szczególności nauczyciela języka) takich jak: poprawna dykcja, brak dysleksji i dysortografii, brak istotnych upośledzeń psychofizycznych.

Przedmiotowe efekty uczenia się		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się ¹
WIEDZA			
1.	Zna i rozumie miejsce kierunku <i>Filologia</i> w dziedzinie nauk humanistycznych. Ma pogłębioną wiedzę z zakresu języka niemieckiego, umożliwiającą posługiwanie się nim na poziomie C2 wg skali biegłości językowej ESOKJ, zorientowaną również na zastosowanie praktycznej wiedzy w pracy filologa niemieckiego, w której wykorzystywane są kompetencje językowe i komunikacyjne	F2_ W01	udział w dyskusji tematycznej na platformie Moodle, referaty, odpowiedzi na pytania, do tematów

¹ egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, prezentacja, kolokwium, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

2.	Ma w pogłębionym stopniu wiedzę z zakresu glottodydaktyki z obszaru kulturowego języka wybranej specjalności orientowaną na jej zastosowanie praktyczne	F2_W05	wypowiedzi ustne na zajęciach oraz udział w dyskusji na forum Moodle
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje w zakresie teorii i praktyki nauczania języka obcego z wykorzystaniem różnych źródeł i przekazywać je w zrozumiałej formie innym uczestnikom kursu.	F2_U04	streszczenie artykułów na forach platformy Moodle, Learning by doing
2.	Potrafi wykorzystać umiejętności w zakresie organizacji, planowania zajęć językowych oraz nauczania języka specjalności z wykorzystaniem różnych metod i technik nauczania	F2_U12	odpowiedzi ustne na zajęciach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Zdolny do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie prowadzenia działalności zawodowej	F1_K01	rozmowa w trakcie konsultacji indywidualnych
2.	Zdolny do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazywania aktywności i wytrwałości oraz podejmowania trudu w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych; jest gotów do brania udziału w dyskusji, prezentowania argumentów i szanowania poglądów i argumentów drugiej strony wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów, również w kontekście wykonywania pracy zawodowej	F1_K05 F2_K06	dyskusja na forum Moodle

Treści kształcenia (program zajęć)		Liczba godzin	
		S	N
ĆWICZENIA			
SEMESTER I			
C1	Gegenstand der modernen Didaktik Funktionen der Didaktik Einordnung der Fremdsprachendidaktik Lehrerkompetenzen	2	2
C2	Zusammenfassung der grundlegenden methodischen Konzepte der Fremdsprachendidaktik des 20. Jahrhunderts. Entwicklung der kommunikativen Kompetenz als übergeordnetes Ziel der modernen Fremdsprachen-Didaktik Kommunikativer und interkultureller Ansatz, ihre Grundlagen und Auswirkungen auf die Gestaltung des Unterrichts Kontrastive Analyse der methodischen Konzepte unter Berücksichtigung von Zielsetzung, linguistischen und lerntheoretischen Grundlagen, der Unterrichtsprinzipien und des Übungsinventars	10	8
C3	Bestimmung der Schlüsselkompetenzen im Deutschunterricht Charakter der Zielgruppen der Deutschkurse Zielsetzung für den Unterricht einzelner Adressatengruppen	4	2
C4	Unterrichtstypen der modernen Didaktik Allgemeiner Aufbau des modernen Fremdsprachenunterrichts Beschreibung aller Unterrichtsphasen: - Gestaltung der Einstiegsphase - Präsentation - Erarbeitung - Vertiefung, Transfer der Lexik, der Grammatik Evaluation	6	4

SYLABUS PRZEDMIOTU

C5	Angemessener und attraktiver Unterrichtseinstieg Praktische Übungen zur Gestaltung des Unterrichtseinstiegs – Unterrichtssimulation	8	8
SEMESTER II			
C6	Textarbeit im Fremdsprachenunterricht Lesestile und Hörstile kennen lernen Das Phasenmodell der Textarbeit von G. Zimmermann Praktische Übungen zur Umsetzung des Zimmermanns-Modell	8	8
C7	Erinnerung an (bzw. Einführung in) verschiedene Ansätze zur Vermittlung von Grammatik Deduktive Grammatikvermittlung Induktiver Unterricht Geführte Entdeckung Zyklische Grammatikprogression im modernen Fremdsprachenunterricht	4	4
C8	Übung und Aufgabe Übungsinventar der modernen Didaktik Die Beschaffenheit einer Übung Funktionen von Übungen im didaktischen Prozess Übungsformen zur Grammatik Erstellung von einzelnen Übungsformen für den kommunikativ ausgerichteten Unterricht	10	8
C9	Einsatz von authentischen Materialien aus verschiedenen Quellen (Audio-Videospots, Podcast, Infoblätter, Internetmeldungen und Blogs..) und aus verschiedenen Lebensbereichen: Arbeitswelt, Technik, Naturkunde, Sport, Wirtschaft, Landeskunde und Touristik, Literatur, Musik u.a. Didaktisierung von Texten und Gestaltung von Aufgaben unter Berücksichtigung der neuesten Trends im Fremdsprachenunterricht.	8	4
SEMESTER III			
C10	Techniken der Wortschatzarbeit im Fremdsprachenunterricht Aktiver und passiver Wortschatz Aufbereitung des Wortschatzes für den Unterricht Präsentationstechniken Memorisierungstechniken Integrierung des Wortschatzes Praktische Übungen zur Gestaltung der Wortschatzarbeit im Deutschunterricht	10	8
C11	Organisation des glottodidaktischen Prozesses Das Curriculum für Deutsch als Fremdsprache, der Stoffverteilungsplan, der einzelne Unterricht Der Stundenentwurf: Formaler Aufbau eines Deutschunterrichts als methodische Einheit	4	4
C12	Planung der Unterrichtsstunde: Auswahl von Unterrichtsinhalten für jeweilige Unterrichtsstufe Formulierung von Unterrichtszielen Planung von Unterrichtsphasen Arbeitsformen Unterrichtstechniken Erstellen von Unterrichtsentwürfen	10	8
C13	Sozialformen des Unterrichts Anwendung von Aktivierungstechniken im Fremdsprachenunterricht Formen der Schüleraktivierung ausgewählte Aktivierungstechniken für den Fremdsprachenunterricht	6	4
SEMESTER IV			
C14	Entwicklung einzelner Sprachfertigkeiten im Fremdsprachenunterricht Das Hörverstehen Das Sprechen Das Leseverstehen Das Schreiben Vermittlungswege kennenlernen, Abläufe beschreiben, Integration der Sprachfertigkeiten im Unterricht planen	6	6

SYLABUS PRZEDMIOTU

C15	<p>Alternative Arbeitstechniken und Arbeitsformen des modernen Fremdsprachenunterrichts</p> <p>Projektarbeit</p> <p>Gruppenpuzzle</p> <p>Stationenlernen</p> <p>Der CLiL-Unterricht</p> <p>Simulationsspiele</p> <p>Virtuelle Realität (VR) und Augmented Reality (AR)</p> <p>Andere Techniken</p>	10	8
C16	<p>Leistungsmessung und Leistungsbewertung im Fremdsprachenunterricht</p> <p>Testarten</p> <p>Gütekriterien für Tests</p> <p>Summative contra formative Bewertung</p> <p>C-Test</p> <p>Das Anforderungsprofil des Schülers</p> <p>Selbstbewertung in der Schule</p> <p>Fehler und Fehlerkorrektur</p>	10	6
C17	<p>Lehrwerkbeurteilung für die Unterrichtspraxis</p> <p>Auswahl eines Lehrbuchs und Materialien rund um ein Lehrbuch - Diskussion einer Reihe von Kriterien unter Berücksichtigung der spezifischen Gruppe, an die sich der Kurs richtet.</p>	2	2
C18	<p>Anwendung moderner Technologien bei der Durchführung geplanter Unterrichtsarbeit und Schulung der Sprachkompetenz in der Hausaufgabe</p> <p>Quiz</p> <p>C-Test</p> <p>Automatisierende Übungen</p>	2	2
Razem:		120	96
Forma zaliczenia ² :	<p>Oceniane prace studentów oddawane w formie wypowiedzi na forum dyskusyjnym w kursie Moodle. W przypadku większych plików (Konceptcje lekcji, projektów, materiałów dydaktycznych) umieszczane na platformie w załącznikach pdf lub word.</p>		

Konsultacje (instruktarze, omówienie wyników egzaminu/zaliczenia)

<p>Instruktaż i wskazówki do konspektów zajęć. Bieżące wsparcie w analizie czytanych materiałów.</p> <p>Rozmowa na temat nurtujących problemów dotyczących zakresu tematycznego zajęć, wyjaśnianie wątpliwości.</p> <p>Doszczegółowienie zasad formalnych i merytorycznych egzaminu/zaliczenia.</p> <p>Szczegółowe omawianie wyników egzaminu/zaliczenia.</p>	60	60
---	----	----

Narzędzia, metody dydaktyczne i formy prowadzenia zajęć

<p>Materiały stworzone do kursu na platformie moodle, prezentacje własne i zasoby internetowe, na zajęciach stacjonarnych laptop, rzutnik multimedialny, magnetofon</p> <p>metody podające: wykład konwersatoryjny prezentacja</p> <p>metody praktyczne: obserwacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektu - referatu - seminaryjna <p>Metody dydaktyczne w kształceniu online:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody ewaluacyjne - metody odnoszące się do autentycznych lub fikcyjnych sytuacji - metody oparte na współpracy - metody rozwijające refleksyjne myślenie - metody służące prezentacji treści - metody wymiany i dyskusji

² kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

SYLABUS PRZEDMIOTU

Forma zaliczenia przedmiotu
(egzamin pisemny/ustny/praktyczny; zaliczanie na ocenę)

Egzamin ustny po II semestrze
Egzamin ustny po IV semestrze

Potwierdzenie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)

Nr efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny)
Zaliczenie na ocenę (wykład)		
-	-	
Zaliczenie na ocenę (ćwiczenia)		
WIEDZA		
1.	Udział w dyskusji tematycznej na platformie Moodle, referaty, odpowiedzi na pytania, do tematów	Uzyskanie odpowiedniej liczby punktów za każdą wypowiedź na forum według skali: 91-100%. – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
2.	Wypowiedzi ustne na zajęciach oraz udział w dyskusji na forum Moodle	Uzyskanie odpowiedniej liczby punktów za każdą wypowiedź na forum według skali: 91-100%. – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
UMIEJĘTNOŚCI		
1.	Streszczanie artykułów na forach platformy Moodle, Learning by doing Semestr I	Wpisy na forum oceniane według skali 91-100%. – bardzo dobry (5,0) 86-90% – dobry plus (4,5) 81-85% – dobry (4,0) 76-80% – dostateczny plus (3,5) 65-75% – dostateczny (3,0) 0-64% – niedostateczny (2,0)
2.	Odpowiedzi ustne na zajęciach i forum	bardzo dobry (5,0) – Student potrafi wybrać i zastosować techniki nauczania słownictwa, gramatyki, wymowy i pisowni odpowiednie dla danej grupy, potrafi przygotować własne materiały dydaktyczne, przygotować lekcje w oparciu o zasady nauczania języków obcych, posługuje się przydatnymi dydaktycznie zwrotami obcojęzycznymi (Unterrichtssprache), stosuje odpowiednie metody i techniki identyfikacji i poprawy błędów językowych. W przygotowaniu scenariuszy i materiałów dydaktycznych student wykazuje się pomysłowością i dbałością o szczegóły. Wypróbowuje również samodzielnie wyszukane rozwiązania metodyczne lub techniczne. dobry plus (4,5) – Student potrafi wybrać i zastosować techniki nauczania słownictwa, gramatyki, wymowy i pisowni odpowiednie dla danej adresatów, potrafi przygotować własne materiały dydaktyczne, przygotować lekcje w oparciu o zasady nauczania języków obcych, posługuje się przydatnymi dydaktycznie zwrotami obcojęzycznymi (Unterrichtssprache), stosuje odpowiednie metody i techniki identyfikacji i poprawy błędów językowych. Zadania wykonuje sumiennie opierając się na utartych schematach. dobry (4,0) – Student potrafi wybrać i zastosować techniki nauczania słownictwa, gramatyki, wymowy i pisowni odpowiednie dla danej adresatów, potrafi przygotować własne materiały dydaktyczne.

SYLABUS PRZEDMIOTU

przygotować lekcje w oparciu o zasady nauczania języków obcych, najczęściej posługuje się przydatnymi dydaktycznie zwrotami obcojęzycznymi (Unterrichtssprache), Zadania wykonuje sumiennie opierając się na znanych schematach.

dostateczny plus (3,5) – Student dokonuje z niewielką pomocą nauczyciela wyboru technik i poprawnie planuje ich zastosowanie w dydaktyce języka obcego odpowiednio dla danej grupy adresatów. Potrafi przygotować własne materiały oraz scenariusze lekcji dydaktyczne według podanego schematu, zna przydatne dydaktycznie zwroty obcojęzyczne (Unterrichtssprache) Przy wykonywaniu zadań potrzebuje wsparcia nauczyciela lub innych osób z grupy.

dostateczny (3,0) – Student dokonuje z niewielką pomocą nauczyciela wyboru i technik nauczania poprawnie planuje ich zastosowanie w dydaktyce języka obcego odpowiednio dla danej grupy adresatów. Potrafi przygotować własne materiały oraz scenariusze lekcji dydaktyczne według podanego schematu, zna przydatne dydaktycznie zwroty obcojęzyczne (Unterrichtssprache) Przy wykonywaniu zadań potrzebuje silnego wsparcia nauczyciela lub innych osób z grupy.

niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczającą biegłość w stosowaniu technik nauczania. Popelnia błędy uniemożliwiające zrozumienie treści tego, co mówi, nie potrafi poprawnie zaplanować lekcji.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

1.	Rozmowa w trakcie konsultacji indywidualnych	Nie podlega ocenie punktowej. Oznaczam tylko aktywność jako wykonaną
2.	Udział w dyskusji na forum Moodle	<p>bardzo dobry (5,0) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o dokumenty źródłowe w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>dobry plus (4,5) – posiada bardzo dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o dokumenty źródłowe w bardzo dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>dobry (4,0) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu;</p> <p>dostateczny plus (3,5) – posiada dobre umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o dokumenty źródłowe w dobry sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>dostateczny (3,0) – posiada dostateczne umiejętności prezentowania własnego zdania oraz potrafi odpowiedzieć na niektóre pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o dokumenty źródłowe w dostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym zagadnieniem</p> <p>niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczające umiejętności prezentowania własnego zdania oraz nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematyką przedmiotu; w oparciu o dokumenty źródłowe w niedostateczny sposób potrafi znaleźć kluczowe problemy związane z omawianym tematem.</p>

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności:		Obciążenie studenta (liczba godzin)	
		S	N
1.	udział w zajęciach	120	96
2.	konsultacje z prowadzącym	60	60
3.	samodzielne przygotowanie do zajęć	110	134
4.	przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40	40
5.	zapoznanie się z literaturą	20	20
Suma godzin:		350	350
Liczba punktów ECTS:		14	14

SYLABUS PRZEDMIOTU

Literatura podstawowa:

1. Neuner, G. u. Hunfeld, H.: Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Berlin: Langenscheidt 1992.
2. Heyd, G.: Deutsch lehren und lernen. Grundwissen für den Unterricht DaF, Diesterweg 1991.
3. Komorowska, H.: Metodyka nauczania języków obcych. Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa, 2002.
4. Neuner, G., Krüger, M. u. Grever, U.: Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht. Berlin/München/Wien/Zürich: Langenscheidt 1981.
5. Simon, W.: Mitschnitte, Anregungen zur Arbeit mit Lese-, Hör- und Videotexten im DaF-Unterricht. München: Klett Edition Deutsch 1993
6. Dahlhaus, B.: Fertigkeit Hören. München: Langenscheidt 1994.
7. Komorowska, H.: Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola - Ocena- Testowanie. Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa, 2002.
8. Kwolek J. i inni, Planowanie i hospitacja lekcji języka obcego. Wyd. CODN, Warszawa, 1996.
9. Aktualne artykuły i linki do stron Internetowych w zasobach kursu na platformie moodle

Literatura uzupełniająca:

1. Bausch, K-R, Christ, H., Krumm, H.-J., (Hrsg.), Handbuch Fremdsprachenunterricht, A. Francke UTB, Tübingen und Basel, 2007 /wybór
2. Newby, D. Allan, R. i in. (2007) Europejskie Portfolio dla studentów – przyszłych nauczycieli języków. Warszawa: CODN
3. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen : lernen, lehren, beurteilen, Goethe Institut, Langenscheidt, 2001

Przydatne informacje:

1. Kontakt z prowadzącym zajęcia - ficek@wsl.edu.pl